

ترفند عجیب بعضی داروفروش ها

واکسن آنفلوانزا را با چند دارو باید بخرید

سیدعلیرضا طاهری خیرنگار

با آغاز فصل پاییز و نزدیک شدن به فصل سرد زمستان و با بازگشایی مدارس و دانشگاه‌ها، خطر شیوع ویروس آنفلوانزا جدی‌تر از همیشه شده و اهمیت تزریق واکسن آنفلوانزا برای پیشگیری از عوارض شدید آن دوچندان می‌شود. ویروس آنفلوانزا به‌عنوان مهم‌ترین و پرعارضه‌ترین ویروس تنفسی می‌تواند سیستم تنفسی فوقانی و تحتانی را درگیر کند و در گروه‌های پرخطر مانند سالمندان، کودکان زیر پنج سال، زنان باردار و افراد مبتلا به بیماری‌های زمینه‌ای، باعث بستری شدن و حتی مرگ افراد شود.

واکسن آنفلوانزا به‌عنوان مهم‌ترین عامل در پیشگیری از این ویروس به‌حساب می‌آید و طبق نظر متخصصان بیماری‌های عفونی، کارایی‌ای حدود ۷۰ درصد دارد که امکان ابتلا به این بیماری را برای همه افراد کاهش می‌دهد و در صورت ابتلای فرد، شکل خفیف‌تری از بیماری ایجاد می‌کند. به همین جهت است که متخصصان تزریق واکسن آنفلوانزا را از اواخر شهریور تا نیمه آبان توصیه کرده و این بازه زمانی را بهترین وقت برای تزریق می‌دانند تا پیش از به اوج رسیدن آنفلوانزا، ایمنی لازم در بدن افراد ایجاد شود. وزارت بهداشت و درمان برای جلوگیری از شیوع این بیماری از ابتدای شهریورماه سه نوع واکسن داخلی و خارجی (ایرانی، فرانسوی، هلندی) معتبر را در داروخانه‌های سراسر کشور توزیع کرده است. طبق گزارش‌های میدانی خیرنگار «فرهیختگان»، روند توزیع واکسن در بعضی داروخانه‌های کشور متوقف شده است؛ موضوعی که نگرانی برخی از مردم را در این رابطه افزایش داده است. به‌علاوه، پرسشی که این روزها در زمینه واکسن آنفلوانزا مطرح می‌شود این است که تفاوت این سه نوع واکسن چیست؟ چه افرادی می‌بایست این واکسن را تزریق کنند؟ گروه‌های پرخطر برای دریافت واکسن به‌صورت رایگان به کجا باید مراجعه‌کنند؟ تا امروز چه تعداد واکسن‌وارد کشور شده و احتمال اینکه امسال همانند سال گذشته شاهد کمبود دارو باشیم، وجود دارد؟

تا پایان مهرماه دو میلیون دوز واکسن آنفلوانزا وارد کشور می‌شود

محمد هاشمی، سخنگوی سازمان غذا و دارو، در توضیح این مسئله که چرا روند توزیع واکسن آنفلوانزا در برخی نقاط متوقف شده است، گفت: «تائین حدود یکمیلیون و پانصد هزار دوز واکسن‌وارد کشور شده و پیش‌بینی می‌شود تا پایان مهرماه دو میلیون دوز دیگر نیز وارد کشور شود. تعدادی از واکسن‌های وارداتی از کشورهای فرانسه و هلند وارد کشور شده و در داروخانه‌ها توزیع شده است. در کنار واکسن وارداتی، شرکت داخلی نیز تولید واکسن آنفلوانزا را آغاز کرده و پیش‌بینی می‌شود امسال حدود ۲۴۰ هزار دوز ظرفیت تولید واکسن ایرانی در بازار دارویی کشور باشد و قیمت این واکسن‌ها به‌طور تقریبی ۹۰۰ هزار تومان برای هر دوز برآورد شده است.»

شرکت‌های واردکننده واکسن محتاط عمل می‌کنند

وی در خصوص علت توقف توزیع واکسن آنفلوانزا در برخی نقاط کشور و در پاسخ به این سؤال که آیا احتمال توقف توزیع واکسن در ماه‌های آینده وجود دارد، افزود: «از مجموع واکسن‌های واردشده، حدود یکمیلیون دوز در اختیار معاونت بهداشتی قرار می‌گیرد تا برای کادر درمان و گروه‌های پرخطر تحت پوشش این معاونت استفاده شود. حدود ۲ تا ۲.۵ میلیون دوز دیگر در داروخانه‌ها توزیع خواهد شد. شرکت‌هایی که باید واکسن بیاورند محتاط عمل می‌کنند؛ زیرا با پول ندارند و یا اینکه سال‌های گذشته که وارد کرده بودند، بدون مصرف باقی مانده بود. به همین دلیل با احتیاط عمل می‌کنند اما تدابیر انجام‌شده کمک خواهد کرد که تعداد واکسن وعده داده‌شده تأمین شود. آنچه مسلم است واردات واکسن آنفلوانزا به سیاست شرکت‌ها بستگی دارد که بتوانند هزینه‌ها را تأمین کنند و تلاش‌ها هم بر این است که تعهد داده‌شده عملیاتی شود.»

یکمیلیون دوز واکسن رایگان به کادر درمان و گروه‌های پرخطر داده می‌شود

هاشمی در توضیح چرایی گران شدن نرخ واکسن نسبت به سال گذشته و نحوه تخصیص بخشی از واکسن‌ها به‌صورت رایگان به گروه‌های پرخطر می‌افزاید: «واکسن‌هایی که در اختیار معاونت بهداشتت قرار می‌گیرد، رایگان است و قرار است حدود یکمیلیون دوز برای کادر درمان و گروه‌های پرخطر تحت پوشش این معاونت رایگان استفاده شود. واکسن آنفلوانزا برای گروه‌های پرخطر در مراکز بهداشتست به‌صورت رایگان ارائه می‌شود و سایر افراد می‌توانند آن را از داروخانه‌ها تهیه کنند. واکسن‌های وارداتی که از کشورهای فرانسه و هلند خریداری و یا ارز آزاد تهیه شده‌اند، قیمت هر دوزشان فعلاً ۹۱۷ هزار تومان تعیین شده و محموله‌های بعدی بر اساس تغییرات نرخ ارز قیمت‌گذاری خواهند شد.»

تقاضای بالای مردمی یکی از دلایل کمبود واکسن آنفلوانزا است

عارف کمانی، فعال صنفی حوزه دارو و درمان، در توضیح علت کمبود واکسن آنفلوانزا در برخی نقاط گفت: «با شروع فصل سرما، تقاضا برای خرید و تزریق واکسن توسط مردم افزایش یافته است. به همین جهت برخی داروخانه‌ها با کمبود واکسن مواجه شده‌اند. البته باید مدنظر داشته باشید تعداد واکسن توزیعی برای آنفلوانزا محدود است. یکی از علل کمبود واکسن آنفلوانزا در بعضی داروخانه‌ها بالا رفتن استفاده مردم از این واکسن است. البته مردم باید توجه داشته باشند که تمام واکسن‌ها باید اول از همه تست‌های کیفی را بگذرانند. به محض واردات، سازمان غذا و دارو کنترل کیفی انجام می‌دهد. این کنترل کیفی یک مدت‌زمانی احتیاج دارد. از طرف دیگر، تمام واکسن‌هایی که در داروخانه‌ها می‌بینید، به شکل توزیع‌شده در زنجیره پخش، باید برچسب «تیک» داشته باشند. این برچسب در واقع شناسنامه آن واکسن در سامانه غذا و داروی کشور است. این فرایند نیز پروسه‌ای زمان‌بر است.»

وی در ادامه افزود: «بعد از طی این فرایند، بحث چرخه توزیع دارو را داریم. این واکسن‌ها بعد از برچسب‌گذاری توسط سازمان غذا و دارو و شرکت‌های توزیع‌کننده، باید وارد زنجیره توزیع بشوند. یکی از مسائل این است که الزاماً باید زنجیره سرمایی واکسن‌ها رعایت شود. این هم پروسه‌ای زمان‌بر است؛ یعنی توزیع که انجام می‌شود، حتماً باید چرخه سردرعایت‌شود وگرنه سلامت واکسن از بین می‌رود. از طرف دیگر باید مدنظر داشت که اول

واکسن‌ها به مراکز استان‌ها فرستاده می‌شود و بعد از مراکز استان‌ها دوباره به شهرستان‌های مختلف پخش می‌شود. بنابراین، از زمانی که واکسن وارد کشور می‌شود تا زمانی که توزیع بشود، حدوداً دو تا سه هفته در کمترین حالت ممکن زمان صرف می‌شود تا واکسن از جهات مختلف آماده توزیع گردد. زمانی که به دست داروخانه می‌رسد، آن موقع مردم می‌توانند مراجعه کرده و خریداری کنند.»

کمانی اضافه کرد: «اگر محموله جدیدی وارد شده باشد، باید این فاصله دو تا سه هفته‌ای را مدنظر داشت و بعد از آن انتظار داشت واکسن در کشور توزیع شود؛ تازه در صورتی که هیچ مشکلی در شرکت پخش برای توزیع به وجود نیاید. یعنی روند مالی با داروخانه‌ها منظم باشد، همه چیز از جهات مختلف بررسی شود و شرکت‌ها بتوانند روند را تسهیل کنند. این حدود زمانی را در بر می‌گیرد. اما اگر کمی کندتر شود، ممکن است حتی تا یک ماه هم طول بکشد.»

تفاوت خاصی بین واکسن ایرانی و خارجی وجود ندارد

یکی از سؤالات پرتکرار مردم در این روزها تفاوت بین سه واکسن توزیع‌شده در سراسر کشور است. کمانی با اشاره به وضعیت کیفی هر سه واکسن توزیع‌شده بیان کرد: «بهترین زمان استفاده از واکسن آنفلوانزا از ۱۵ شهریور تا ۱۵ آبان است. هر زمانی در این بازه که مردم یک دوز واکسن دریافت کنند، برایشان مفید است و حتماً توصیه می‌شود. واکسن ایرانی و خارجی نیز تفاوتی ندارد. ما در این روزها شاهد هستیم که واکسن ایرانی هم در حال توزیع است و ظاهرآ یک برند از واکسن‌های ایرانی توزیع شده است. هر واکسنی که مردم بتوانند استفاده کنند، قطعاً مؤثر است. استفاده از واکسن بسیار بهتر از عدم استفاده است؛ چون به‌صورت ملموس می‌تواند از ابتلای افراد به بیماری‌های تنفسی، به‌ویژه آنفلوانزا در فصل سرما جلوگیری کند. در مورد سؤالی که مردم می‌پرسند، مثلاً واکسن فرانسوی بهتر است یا هلندی، باید گفت تفاوتی ندارد. مادر حال حاضر مطالعه بالینی مشخصی نداریم که اثرات این سه برند (هلندی، فرانسوی، ایرانی) را با هم مقایسه کرده باشد. برای چنین نتیجه‌گیری‌ای باید مطالعات علمی انجام‌شود. بنابراین نمی‌توانیم بگوییم واکسن فرانسوی بهتر از ایرانی است یا برعکس. این کار حتماً باید توسط محققان و متخصصان انجام شود.»

کمانی با اشاره به اثرگذاری واکسن‌های آنفلوانزا می‌گوید: «در مورد اثر هر واکسن باید گفت که بعضی سال‌ها مقالاتی در خصوص همان واکسن خاص منتشر می‌شود و می‌توان مطالعه کرد که میزان اثربخشی آن چقدر است. واکسن‌ها صددردصد ایمنی ایجاد نمی‌کنند، بلکه درصدی از ایمنی را به فرد می‌دهند. آنفلوانزا هم فقط یک نوع نیست، بلکه نسخه‌های متعددی دارد. واکسن‌ها هم هر سال به‌روزرسانی می‌شوند. مثلاً واکسن نسخه ۲۰۲۵ با نسخه ۲۰۲۴ متفاوت است و انواع بیشتری را پوشش می‌دهد. به‌صورت کلی، استفاده از هر واکسن موجود بهتر از عدم استفاده است. اینکه گفته شود باید صرفاً از واکسن فرانسوی استفاده‌شود و بعد از مارک دیگری استفاده نشود، اشتباه است. هر واکسنی به دست مردم برسد و توانستند خریداری کنند، حتماً استفاده کنند و مطمئن باشند که تفاوت آنچنانی نخواهد داشت.»

کمانی با اشاره به این نکته که گروه‌های پرخطر حتماً باید این واکسن را تزریق کنند افزود: «گروه هدف ما برای تزریق واکسن آنفلوانزا شامل سالمندان، افرادی که مشکلات سیستم تنفسی دارند، افرادی که مشکل سیستم ایمنی دارند، اطفال، کادر درمان که در معرض بیماری‌های تنفسی هستند و همچنین خانواده‌هایی که در آن حتی یک فرد مبتلا به بیماری‌های خودایمنی یا مشکلات تنفسی خاص وجود دارد، می‌شود. در این شرایط حتی دیگر اعضای خانواده هم به‌عنوان گروه هدف محسوب می‌شوند و توصیه می‌شود حتماً واکسن آنفلوانزا را استفاده کنند. به‌صورت کلی ما پیشنهاد می‌کنیم مردم اصلاً به این موضوع که واکسن متعلق به چه برندی است توجه نکنند و حتماً در مدت‌زمان کلدن‌تایم یا زمان مناسب تزریق واکسن، آن را دریافت کنند؛ چون استفاده از واکسن بسیار مفید خواهد بود و به شما کمک می‌کند زمستانی تقریباً عاری از بیماری‌های تنفسی و حداقل با کمترین عارضه ممکن داشته باشید.»

داروخانه‌ها برای خرید واکسن به‌جای چک باید پول نقد بدهند

کمانی در ادامه با بیان اینکه چرا شرکت‌های پخش دارو به شیوه پرداخت نقدی در حال توزیع واکسن آنفلوانزا هستند گفت: «همچنان‌ها بعد از جریانات جنگ ۱۲ روزه با این مشکل روبه‌رو هستیم که متأسفانه شرکت‌های پخش ما برای دادن سید دارویی و واکسن الزاماً تسویه نقدی می‌خواهند. البته الان با توجه به پیگیری‌هایی که سازمان غذا و دارو و انجمن داروسازی ایران داشته‌اند، برخی شرکت‌های پخش کمک کرده‌اند تا به روال قبل برگردیم و به‌صورت تسهیلاتی یا با چک با داروخانه‌ها همکاری کنند. ولی واقعاً همچنان این مشکل ادامه دارد و وضعیت مالی داروخانه‌ها به خاطر مسائل

مختلف خوب نیست.»

وی در ادامه افزود: «یکی از عمده‌ترین مشکلات داروخانه‌ها این است که تسویه بیمه تأمین اجتماعی بسیار دیر انجام می‌شود و نقدینگی آن‌ها صفر است. اگر هم تسویه‌حسابی صورت گیرد، به خاطر تورم و افزایش روزافزون قیمت دارو، داروخانه‌ها ضرر زیادی متحمل می‌شوند. اکنون بسیاری از داروخانه‌ها ما به خاطر همین مسئله در معرض ورشکستگی هستند. پیشنهاد ما به دولت و سازمان‌های بیمه گر این است که با توجه به تحریم‌های ظالمانه و مشکلات موجود، همکاری کنند تا پرداخت بیمه‌ها حداقل به‌روز بشود؛ فاصله پرداخت‌ها از شش ماه به یک تا دو ماه برسد. در این صورت داروخانه‌ها حتی اگر بخواهند داروهای خود را از شرکت‌های پخش به‌صورت نقدی بخرند، حداقل امکان نقدینگی بیشتری خواهند داشت. چون اگر بیمه‌ها پول را ندهند و شرکت‌های پخش هم همراهی نکنند، مشکل بزرگی ایجاد می‌شود و داروخانه نمی‌تواند دارو داشته باشد.»

کمانی با اشاره به برخی از شرکت‌های پخش دارو که با داروخانه‌ها همکاری کرده‌اند بیان کرد: «متأسفانه همچنان در بسیاری از استان‌ها تسویه واکسن به‌صورت نقدی انجام می‌شود. برخی استان‌ها و بعضی شرکت‌های پخش همراهی کرده‌اند، ولی چون یک شرکت پخش برای توزیع واکسن نداریم و شاید قریب به ۱۰ شرکت این کار را انجام می‌دهند، شرایط متفاوت است. واکسن فرانسوی درست است که توسط یک شرکت وارد و تأیید می‌شود، اما از طریق چند شرکت پخش مختلف توزیع می‌گردد. بعضی از این شرکت‌ها راه آمده‌اند و برخی متأسفانه خیر؛ همین باعث تأخیر در توزیع واکسن‌ها شده است.»

شرکت‌های پخش داروخانه‌ها را مجبور به خرید داروهای اضافه خود می‌کنند

گزارش میدانی «فرهیختگان» حاکی از آن است که برخی شرکت‌ها برای فروش چند دوز واکسن آنفلوانزا، به داروخانه‌ها گفته‌اند که باید دارو و مکمل‌های دیگری نیز خریداری کنند. برای مثال به گفته یکی از داروخانه‌دارها یکی از شرکت‌ها گفته است در قبال دریافت ۲۰ دوز واکسن آنفلوانزا به آن داروخانه باید دارو و مکملی را به ارزش بیست میلیون تومان خریداری کنند. کمانی با تأیید چنین اتفاقاتی در حوزه پخش و توزیع دارو می‌افزاید: «یکی از مشکلات بزرگ ما این است که شرکت‌ها وقتی می‌خواهند داروهای خود را بفروشند، داروخانه‌ها را مجبور به خرید داروهای غیرضروری می‌کنند. مثلاً شما به عنوان داروخانه می‌دانید که ۲۰ نوع داروی اساسی نیاز دارید. به شرکت پخش اعلام می‌کنید، اما وقتی ویزیتورهای شرکت می‌آیند، چندین نوع داروی دیگر هم کنار داروی مورد نیاز شما می‌آورند. اصطلاحاً سیدفروشی می‌کنند؛ یعنی کنار داروی هدف، داروهای مکملی که نیاز مردم است و نه نیاز داروخانه، تحویل می‌کنند. داروخانه‌ها مجبور می‌شوند برای اینکه داروی اصلی مثل داروهای قلبی یا مغز و اعصاب که نیاز مردم است را بگیرند، چندین داروی غیرضروری هم خریداری کنند. مثل این می‌ماند که شما به فروشگاه بروید و فقط بخواهید ماست بخرید، ولی فروشنده بگوید ماست تنها ندارم، باید حتماً آدامس و شکلات و چند قلم دیگر هم بخرید تا به شما ماست بدهم.»

داروخانه‌ها برای تهیه داروهای اساسی تن به سیدفروشی می‌دهند

کمانی در ادامه می‌گوید: «یکی از معضلات بزرگ صنعت دارویی کشور ما همین است. متأسفانه برخی شرکت‌ها تولید داروهای اساسی را کم کرده‌اند یا اصلاً تولید نمی‌کنند، به این بهانه که صرفه اقتصادی ندارد و خط تولید خود را به داروهای مکمل یا محصولاتی که اثربخشی آن‌ها حتی مشخص نیست، اختصاص داده‌اند. درنتیجه داروخانه‌ها ناگزیر شده‌اند به خرید اجباری و سبیدی تن بدهند و برای محصولاتی که شاید حتی اثربخشی لازم را ندارند و نمی‌دانیم چه نتیجه‌ای به همراه خواهند داشت، تبلیغات انجام دهند. هم‌زمان، داروخانه هم وقتی دارویی می‌فروشد، تأکید می‌کند مثلاً ایسن مکمل را هم خریداری کنید و نه فقط واکسن هم همین‌طور است. واکسن یکی از اقلام دارویی محسوب می‌شود که در داروخانه‌ها به فروش می‌رسد و اکنون استقبال از آن خوب است. شرکت پخش یا شرکت تولید دارو می‌بیند وضعیت مناسب است و بالاخره تعدادی از داروخانه‌ها می‌خواهند واکسن بفروشند، پس می‌گوید کنار آن یک‌سری محصولات دیگر خودمان را هم بفروشیم. این ناشی از نبود راهکار درست و نظارت صحیح از سوی سازمان غذا و دارو است و متأسفانه عزمی هم برای برخورد با این موضوع وجود ندارد.»

سید فروشی دارو توسط شرکت‌ها باید ممنوع شود

کمانی با اشاره به این مسئله که همه مسئولان مربوطه از این موضوع آگاه هستند، می‌گوید: «از این موضوع سازمان غذا و دارو مطلع است، انجمن داروسازهای ایران نیز بارها نسبت به این موضوع اعتراض کرده است. اکنون شما تصور کنید با آن نقدینگی که داروخانه‌ها و حاشیه سود بسیار

کمی که برای فروش دارو در داروخانه‌ها وجود دارد، بسیاری از داروخانه‌ها مجبورند در کنار داروهای ضروری که می‌خواهند خریداری کنند، مکمل و هزار قلم دیگر که اصلاً استفاده‌ای ندارند نیز تهیه کنند. این ظلم بزرگی است در حق مردم و همین‌طور در حق داروسازان و داروخانه‌ها. امیدواریم سازمان بازرسی کل کشور ورود کند و با شرکت‌های پخش برخورد شود. شرکت پخش نباید چیزی را به اجبار و به صورت تحمیلی به کسی بفروشد و داروخانه‌ها را تحت فشار قرار دهد.»

کمانی با ارائه پیشنهادی در جلوگیری از چنین اتفاقاتی بیان می‌کند: «همه این شرکت‌ها بدون استثنا با مجوز سازمان غذا و دارو و زیر نظر وزارت بهداشت کار انجام می‌دهند. خیلی راحت سازمان غذا و دارو و سازمان بازرسی کل کشور می‌توانند ناظران خود را در شرکت‌های پخش مستقر کنند و از این شرکت‌ها بخواهند اقلامی را که به داروخانه‌ها فروخته می‌شود، ثبت کنند. همین‌طور باید سیدفروشی ممنوع شود. در هیچ جای دنیا نمی‌بینید برای خرید یک قلم جنس، مجبور باشید چهار قلم دیگر هم بخرید، فقط چون می‌خواهید آن یک قلم را موجود داشته باشید. داروخانه‌ای که به فرض داروی استامینوفن یا سیتیزین نداشته باشد، دیگر داروخانه نیست. حال تصور کنید برای خرید ساده‌ترین و در دسترس‌ترین دارو‌ها که نیاز ضروری مردم است، مجبور باشید اقلام دیگری را هم خریداری کنید. این واقعاً ظلم بزرگی است و من امیدوارم که به آن رسیدگی شود.»

کمانی در آخر بیان می‌کند: «در زمستان و پاییز هر سال – شاید آمار آن زیاد منتشر نشود یا اصلاً آماری وجود نداشته باشد که بتوان روی آن مانور داد- متأسفانه تعدادی از هموطنانمان را به خاطر ابتلا به ویروس‌ها و نسخه‌های حاد آنفلوانزا از دست می‌دهیم. حتی به خاطر سرماخوردگی‌های عادی هم، گاه بسیاری از هموطنان به دلیل بیماری‌های زمینه‌ای متأسفانه جان خود را از دست می‌دهند. استفاده از واکسن آنفلوانزا می‌تواند کمک کند تا حد زیادی شرایط بهتری داشته‌باشید و در فصل سرما خدای نکرده دچار مشکلاتی مانند مرگ‌ومیر نشوید. این واقعاً یک فرصت استثنایی است. ممکن است دسترسی به واکسن سخت باشد، اما اگر دوستان در شهر خود به چند داروخانه مراجعه کنند، قطعاً واکسن را پیدا می‌کنند. حتی اگر موجود نباشد، مطمئن باشید طی چند روز آینده توزیع بسیار خوبی صورت خواهد گرفت.»

ویروس آنفلوانزا شدیدتر و پرعلائم‌تر از ویروس کرونا است

دکتر آرمین ربیعانی، متخصص بیماری‌های عفونی در باره شیوع ویروس آنفلوانزا بیان می‌کند: «فصل پاییز و زمستان که می‌شود، کم‌کم با افزایش موارد ویروس‌های تنفسی مواجه می‌شویم؛ به‌خصوص ویروس آنفلوانزا جزء آن مواردی است که خوشبختانه قادر به پیشگیری از آن هستیم. این موضوع اهمیت زیادی دارد، زیرا با واکسنس می‌توان از بروز این بیماری جلوگیری کرد. مسئله مهم‌تر این است که بین ویروس‌های تنفسی که در فصل زمستان شایع می‌شوند، آنفلوانزا پرسرصداتر، شدیدتر و پرعلائم‌تر است؛ حتی در مقایسه با کرونا. آنفلوانزا یک بیماری حاد، تباردار، جدی، طولانی و کشنده است. در برخی موارد هم بدتر از این می‌شود و برخی افراد ممکن است علائمی مثل خستگی، بی‌حالی و ضعفشان تا دو یا سه هفته ادامه داشته باشد. بنابراین بین ویروس‌های تنفسی، اهمیت آن از همه بیشتر است.»

واکسن آنفلوانزا ۷۰ درصد از ابتلا جلوگیری می‌کند

ربیعانی در خصوص کارایی واکسن آنفلوانزا در برابر این ویروس می‌گوید: «پیشگیری از طریق واکسن آنفلوانزا حدود ۷۰ درصد کارایی دارد. یعنی این واکسن در بهترین حالت می‌تواند حدود ۷۰ درصد از ابتلا جلوگیری کند. اما چرا همین ۷۰ درصد مهم است؟ اولاً، در بسیاری موارد از ابتلا پیشگیری می‌کند و ثانیاً اگر هم فردی پس از واکسیناسیون مبتلا شود، بیماری را به شکل شدید نمی‌گیرد، بلکه خفیف‌تر و کم‌عارضه‌تر خواهد بود. اهمیت آنفلوانزا برای ما این است که این عفونت حتی در افراد جوان و سالمی که سیستم ایمنی قوی دارند و مشکل بیماری زمینه‌ای ندارند، حدود یک هفته طول می‌کشد. در بهترین شرایط هم پرسروصدات، اما مهم‌ترین مسئله بیماری این است که در گروه‌های پرخطر، آنفلوانزا با عوارض جدی‌تر همراه می‌شود، شدیدتر می‌شود و حتی بستری‌شدن را افزایش می‌دهد. به‌جز علائم تنفسی فوقانی مانند مشکلات گلو و گوی می‌تواند سیستم تنفسی تحتانی یا همان ریه‌ها را هم درگیر کند یا باعث ذات‌الریه شود و درگیری سایر اعضای حیاتی بدن را ایجاد کند و در موارد شدید منجر به فوت شود.»

گروه‌های پرخطر باید واکسن بزنند

ربیعانی درخصوص الزام واکسینه شدن افراد پرخطر اضافه می‌کند: «اهمیت واکسن آنفلوانزا این است که گروه‌های پرخطر باید حتماً واکسینه‌شوند. واکسن آنفلوانزا برای همه افراد در دسترس نیست؛ هیچ جای دنیا به تعداد همه وجود ندارد، بنابراین اولویت با گروه‌های پرخطر است. افراد سالم به واکسن نیاز ضروری ندارند، مگر کسانی که تجربه ابتلا به آنفلوانزا یا دوره طولانی یا شدید را داشته‌اند. افراد مبتلا به بیماری‌های زمینه‌ای مزمن مانند بیماری قلبی، ریوی، دیابت، بیماری‌های مغزی مانند سابقه خونریزی یا سکته مغزی، بیماری‌های کبدی و کلیوی، کسانی که شیمی‌درمانی می‌شوند یا سرطان دارند، بیماران پیوندی، خانم‌های باردار، افراد مسن بالای ۷۰ سال و کودکان ۶ ماه تا ۵ سال (به‌ویژه ۶ ماه تا ۲ سال) باید واکسن آنفلوانزا دریافت کنند، اما انتخاب نوع واکسن به امکانات، هزینه و دسترسی بستگی دارد. هر واکسنی که در دسترس باشد قابل استفاده است؛ چراکه همه واکسن‌های موجود با تأیید وزارت بهداشت وارد بازار شده‌اند.»

وی در پاسخ به این سؤال که آیا کسانی که واکسن می‌زنند، همچنان ممکن است آنفلوانزا بگیرند؟ می‌گوید: «کارایی واکسن حدود ۷۰ درصد است و هیچ واکسن ویروس تنفسی، چه برای کرونا و چه برای آنفلوانزا، صددرصد نیست. حتی واکسن‌های شرکت‌های معتبر خارجی هم بیشتر از این کارایی ندارند. اما نکته مهم این است که اگر فرد مبتلا شود، بیماری شدید، بستری، رفتن به آی‌سی‌وی یا بستری‌رخ نمی‌دهد. بهترین زمان تزریق واکسن از اواخر شهریور تا نیمه آبان است. هرچه زودتر تزریق شود، بهتر است. دلیشل این است که دو هفته زمان لازم است تا پس از تزریق، ایمنی ایجاد شود. بنابراین اگر فردی واکسن بزند و هم‌زمان با ویروس مواجه شود، ایمنی ندارد و حتی ممکن است بیماری شدیدتری بگیرد. بنابراین باید قبل از اوج گرفتن شیوع، به‌ویژه برای گروه‌های پرخطر، واکسن تزریق شود.»